

Informacja dla pracowników o zmianach wpływających na obliczenie zaliczki na podatek

Wstęp

Od 2022 r. Polski Ład wprowadza nowe ulgi i zwolnienia podatkowe, które będą miały wpływ na kalkulacje wynagrodzeń. Wraz ze wzorami wniosków i oświadczeń warto przekazać pracownikom informacje dotyczące ich stosowania.

Na sposób obliczania wynagrodzeń w 2022 r. wpływ będą miały nie tylko zmiany w skali podatkowej, czy brak odliczenia składki zdrowotnej, ale również nowe ulgi i zwolnienia. Przygotowując się do wypłaty wynagrodzeń na nowych zasadach należy poinformować pracowników o możliwości złożenia:

- wniosku o niestosowanie ulgi dla klasy średniej,
- wniosku o niestosowanie kosztów uzyskania przychodów,
- oświadczenia PIT-2,
- oświadczenia podatnika o spełnianiu warunków do korzystania z ulgi na powrót,
- oświadczenia podatnika o spełnianiu warunków do korzystania z ulgi dla rodzin 4+,
- oświadczenia podatnika o spełnianiu warunków do korzystania z ulgi dla pracujących emerytów
- oświadczenia podatnika o zamiarze wspólnego opodatkowania dochodów z małżonkiem.

Wraz ze wzorami wniosków i oświadczeń warto wysłać do pracowników informacje dotyczące ich stosowania:

Informacja dla pracowników

1. Ulga dla klasy średniej

Od 1.01.2022 r. płatnik będzie pomniejszał Twój dochód o **kwotę ulgi dla klasy średniej**, jeśli uzyskałeś w danym zakładzie pracy przychody:

- ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy,
- w wysokości wynoszącej od 5701 zł do 11141 zł,
- które podlegają opodatkowaniu przy zastosowaniu skali podatkowej - z wyłączeniem przychodów wolnych od podatku.

Jeśli powyższe warunki zostaną spełnione to pracodawca ma obowiązek zastosowania ulgi dla klasy średniej. Jednak możesz złożyć sporządzony na piśmie wniosek o niepomniejszanie dochodu o kwotę ulgi dla pracowników. Wniosek należy składać odrębnie dla każdego roku podatkowego.

Przykład

W styczniu 2022 r. pracownik otrzymał wynagrodzenie w wysokości 6000 zł. Poza wynagrodzeniem pracownik nie otrzymał innych świadczeń stanowiących przychód ze stosunku pracy. Pracownik nie złożył pracodawcy wniosku o niepomniejszanie dochodu o kwotę ulgi.

Kwota ulgi dla pracownika wyniesie 198 zł, zgodnie z obliczeniem:

$(6000 \text{ zł} \times 6,68\% - 380,50 \text{ zł}) \div 0,17$

Płatnik (pracodawca) przed obliczeniem zaliczki na podatek pomniejszy dochód do opodatkowania uzyskany w styczniu o kwotę 119,41 zł.

Ulga dla klasy średniej nie będzie stosowana przez pracodawcę przy obliczaniu miesięcznej zaliczki na podatek, jeśli przychody uzyskane ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy będą niższe od kwoty 5 701 zł. W przypadku takiej wysokości przychodów pomimo likwidacji prawa do zmniejszenia zaliczki na podatek o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne (7,75% podstawy wymiaru tej składki) po zmianie przepisów nie otrzymasz niższego wynagrodzenia.

Przykład

Wynagrodzenie pracownika (40 lat) ustalono w stałej miesięcznej wysokości 5700 zł.

Pracodawca wypłacił pracownikowi wynagrodzenie za grudzień:

- 1) dnia 28 grudnia 2021 r., pracownik otrzymał do wypłaty kwotę 4.106,86 zł zgodnie z obliczeniem:

5700 zł - 781,47 zł (składki na ubezpieczenie emerytalne rentowe, chorobowe finansowane ze środków pracownika) - 442,67 zł (składka na ubezpieczenie zdrowotne) - 369 zł (zaliczka na podatek) = 4.106,86 zł

- 2) dnia 5 stycznia 2022 r. pracownik otrzymał do wypłaty kwotę 4.106,86 zł, zgodnie z obliczeniem;

5700 zł - 781,47 zł (składki na ubezpieczenie emerytalne rentowe, chorobowe finansowane ze środków pracownika) - 442,67 zł (składka na ubezpieczenie zdrowotne) - 369 zł (zaliczka na podatek) = 4.106,86 zł

Ulga dla pracowników stosowana będzie przy obliczaniu zaliczek na podatek oraz w rozliczeniu rocznym. Fakt, że pracodawca zastosował ulgę dla pracowników ustalając miesięczny dochód do opodatkowania nie oznacza, że w każdym przypadku ulga będzie zastosowana przy rozliczeniu rocznym.

W skali całego roku kwota ulgi będzie mogła być zastosowana, jeśli suma uzyskanych w roku podatkowym przychodów:

- ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy,

oraz

- przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej pomniejszonych o koszty prowadzenia tej działalności z wyłączeniem z tych kosztów składek na ubezpieczenia społeczne,

podlegających opodatkowaniu według skali podatkowej (z wyłączeniem przychodów wolnych od podatku) wyniesie **co najmniej 68 412 zł i nie przekroczy kwoty 133 692 zł.**

Mogą zdarzyć się przypadki, że pracodawca w trakcie roku podatkowego zastosował ulgę przy ustaleniu dochodu do opodatkowania, ale nie będziesz miał prawa do zastosowania ulgi

w rozliczeniu rocznym i w konsekwencji - jeśli nie masz prawa do innych ulg - będziesz zobowiązany dopłacić podatek.

Taka sytuacja może zdarzyć się w przypadku gdy:

- 1) pomimo iż miesięczne przychody ze stosunku pracy mieszczą się w granicach od 5701 zł do 11 141 zł:
 - w trakcie roku uzyskasz prawo np. do zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego i Twój przychód roczny ze stosunku pracy będzie niższy od kwoty 68 412 zł;
 - w trakcie roku uzyskasz prawo do dodatkowej premii, której wysokość może spowodować, że roczne przychody przekroczą kwotę 133 692 zł;
 - jesteś zatrudniony u kilku pracodawców i Twoje łączne roczne przychody przekroczą kwotę 133 692 zł;
 - uzyskujesz przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej podlegające opodatkowaniu według skali podatkowej i Twoje łączne roczne przychody przekroczą kwotę 133 692 zł;
- 2) tylko w niektórych miesiącach roku uzyskujesz przychód ze stosunku pracy w wysokości co najmniej 5701 zł z uwagi na prawo np. do premii kwartalnej, ale przychód roczny ze stosunku pracy będzie niższy od kwoty 68 412 zł.

W przedstawionych przypadkach, aby uniknąć dopłaty podatku możesz złożyć pisemny **wniosek o niepomniejszanie dochodu o kwotę ulgi dla pracowników**. Wniosek możesz złożyć w dowolnym momencie roku podatkowego.

Przykład

Pracownica w ciąży (35 lat) od stycznia do maja w każdym miesiącu uzyskała przychód w wysokości 6000 zł. W każdym z tych miesięcy pracodawca zastosował ulgę dla pracowników ustalając podstawę obliczenia zaliczki na podatek.

Od czerwca pracownica uzyskała prawo do wynagrodzenie chorobowego a następnie zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego.

Suma uzyskanych w roku podatkowym przychodów ze stosunku pracy wyniosła 35 177,40 zł. W trakcie roku pracownica nie uzyskała dodatkowych przychodów ze stosunku służbowego, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy oraz przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej. W rozliczeniu rocznym ulga nie będzie przysługiwała ponieważ suma uzyskanych w roku podatkowym przychodów ze stosunku pracy będzie niższa od kwoty 68 412 zł.

Ulgą dla klasy średniej nie będzie stosowana do przychodów uzyskiwanych z działalności wykonywanej osobiście tj. przychodów uzyskiwanych z tytułu umowy zlecenia, umowy o dzieło, kontraktu menedżerskiego, także w przypadku gdy umowy te zawierasz z własnym pracodawcą. Jeśli poza przychodami ze stosunku pracy uzyskujesz także przychody z tytułu np. umowy zlecenia do przychodów uprawniających do ulgi nie będą zaliczane przychody z umowy zlecenia.

2. Prawo do złożenia wniosku o niestosowanie KUP

Od 2022 r. masz możliwość złożenia pisemnego wniosku o pobór zaliczek bez stosowania kosztów uzyskania przychodów (250 zł). Wniosek należy złożyć co roku.

Płatnik nie stosuje kosztów uzyskania przychodów najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymał wniosek.

Kiedy to zrobić?

Wniosek o niestosowanie kosztów uzyskania przychodów pozwoli uniknąć dopłaty podatku, jeśli jesteś zatrudniony u kilku pracodawców jednocześnie. W takim przypadku, każdy pracodawca obliczając zaliczkę na podatek ma obowiązek stosowania kosztów uzyskania przychodów w wysokości 250 zł lub podwyższonych w wysokości 300 zł (jeśli złożysz oświadczenie, że Twoje miejsce zamieszkania jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy i nie uzyskujesz dodatku za rozłąkę). W rozliczeniu rocznym łączna kwota zastosowanych KUP zostaje ograniczona do kwoty 4 500 zł za rok podatkowy lub 5 400 zł w przypadku gdy Twoje miejsce zamieszkania jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy.

Jeśli pracodawca przy obliczaniu zaliczki na podatek stosuje podwyższone koszty uzyskania przychodów, przed złożeniem wniosku o pobór zaliczek bez stosowania kosztów uzyskania przychodów, powinieneś złożyć **wniosek o rezygnację ze stosowania podwyższonych kosztów uzyskania przychodów**.

Przykład

Pracownik w okresie od stycznia do grudnia 2022 r. był zatrudniony u dwóch pracodawców. Każdy pracodawca przy obliczaniu zaliczki stosował podstawowe koszty uzyskania przychodów, co oznacza że w 2022 r. zastosowane w trakcie roku koszty uzyskania przychodów wyniosły 6000 zł zgodnie z obliczeniem:

$$(250 \text{ zł} \times 12 \text{ miesięcy}) + (250 \text{ zł} \times 12 \text{ miesięcy}) = 6000 \text{ zł}$$

W rozliczeniu rocznym zastosowane za rok podatkowy koszty uzyskania przychodów nie będą mogły przekroczyć kwoty 4500 zł.

3. Podwyższenie kwoty zmniejszającej podatek do wysokości 5100 zł

Obliczoną zaliczkę na podatek płatnik będzie zmniejszał o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, która od 2022 r. będzie wynosiła **425 zł** miesięcznie (5100 x 1/12) - do końca 2021 r. była to kwota 43,76 zł miesięcznie.

Kwota zmniejszająca podatek może być jednak stosowana przy obliczaniu zaliczki na podatek przez płatnika tylko w przypadku, jeżeli przed pierwszą wypłatą wynagrodzenia w roku podatkowym złożysz zakładowi pracy **oświadczenie PIT-2**. Oświadczenie zachowuje ważność w kolejnych latach, jeśli informacje przekazane w oświadczeniu nie uległy zmianie.

Jeśli złożyłeś już pracodawcy oświadczenie PIT-2 przed 2022 r. nie musisz składać ponownie oświadczenia PIT-2 w 2022 r., jeśli informacja przekazana w oświadczeniu PIT-2 nie uległa zmianie.

W oświadczeniu stwierdzasz, że:

- nie otrzymujesz emerytury lub renty za pośrednictwem płatnika;
- nie osiągasz dochodów z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną;

- nie osiągasz dochodów, z działalności gospodarczej, z najmu lub dzierżawy opodatkowanych według skali podatkowej;
- nie otrzymujesz świadczeń pieniężnych wypłacanych z Funduszu Pracy lub z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- ten zakład pracy jest właściwy do stosowania tego zmniejszenia.

Jeśli przynajmniej jeden z tych warunków nie został spełniony (np. prowadzisz pozarolniczą działalność gospodarczą lub otrzymujesz emeryturę) nie powinieneś składać oświadczenia PIT-2.

Jeśli jesteś zatrudniony w kilku zakładach pracy PIT-2 powinieneś złożyć **tylko jednemu wybranemu pracodawcy**.

Jeśli pomimo spełniania warunków do zastosowania kwoty zmniejszającej podatek, nie złożyłeś PIT-2 lub złożyłeś, ale po pierwszej wypłacie wynagrodzenia w roku podatkowym, pracodawca przy obliczaniu zaliczki na podatek w danym roku podatkowym nie będzie stosował kwoty zmniejszającej zaliczkę na podatek, natomiast pracownik w rozliczeniu rocznym będzie mógł zastosować kwotę zmniejszającą podatek w wysokości 5100 zł.

4. Sprawdź, czy możesz skorzystać z nowych zwolnień podatkowych

Od 2022 r. do przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zostaną dodane nowe zwolnienia od podatku, z których będziesz mógł skorzystać, jeżeli uzyskujesz przychody:

- ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy,
- z tytułu wykonywania usług, na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło,
- z pozarolniczej działalności gospodarczej, opodatkowanych według skali podatkowej, podatkiem liniowym, z której opłaca się podatek od kwalifikowanego dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej albo opodatkowanych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

4.1. Ulga na powrót

Jeżeli powróciłeś do Polski i przeniósłeś tu swoją rezydencję podatkową, to możesz skorzystać ze zwolnienia z opodatkowania przychodów do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85.528 zł.

Zwolnienie może być stosowane przez 4 kolejno po sobie następujące lata podatkowe, licząc od początku roku, w którym przeniósłeś miejsce zamieszkania, albo od początku roku następnego.

Zwolnienie przysługuje pod warunkiem, że:

- 1) po powrocie wszystkie Twoje przychody podlegają opodatkowaniu w Polsce, oraz
- 2) mieszkałeś poza terytorium Polski przez co najmniej 3 lata kalendarzowe poprzedzające bezpośrednio rok powrotu, oraz

- 3) posiadasz obywatelstwo polskie, Kartę Polaka lub obywatelstwo innego niż RP państwa członkowskiego UE lub państwa należącego do EOG albo Konfederacji Szwajcarskiej, lub miałeś miejsce zamieszkania:
- nieprzerwanie co najmniej przez okres 3 lat w państwie członkowskim UE lub państwie należącym do EOG, Konfederacji Szwajcarskiej, Australii, Republice Chile, (.....), lub
 - w Polsce nieprzerwanie przez co najmniej 5 lat kalendarzowych poprzedzających 3 lata kalendarzowe, w których nie mieszkałeś w Polsce,

oraz

- 4) posiadasz certyfikat rezydencji lub inny dowód dokumentujący miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Aby skorzystać ze zwolnienia musisz złożyć **oświadczenie o spełnieniu warunków jej stosowania**. W oświadczeniu, które jest potwierdzeniem, że spełniasz warunki do stosowania zwolnienia należy dodatkowo wskazać rok rozpoczęcia i zakończenia stosowania zwolnienia przez płatnika (pracodawcę).

4.2. Ulga dla rodzin 4+

Jeżeli wychowujesz co najmniej 4 dzieci możesz skorzystać ze zwolnienia od opodatkowania przychodów w wysokości **do 85.528 zł**.

Aby skorzystać z tego zwolnienia musisz w danym roku podatkowym w stosunku do co najmniej czworga dzieci:

- wykonywać władzę rodzicielską,
- pełnić funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko z Tobą zamieszkiwało, lub
- sprawować funkcję rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą, a
- w przypadku pełnoletnich uczących się dzieci - wykonywać ciężący na Tobie obowiązek alimentacyjny albo sprawować funkcję rodziny zastępczej.

Zwolnienie przysługuje w stosunku do dzieci:

- małoletnich,**
- pełnoletnich**, które otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
- pełnoletnich do ukończenia 25. roku życia**, uczących się w szkołach, o których mowa w krajowych lub zagranicznych przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe, jeżeli w roku podatkowym dzieci te:
 - nie uzyskały** przychodów opodatkowanych podatkiem liniowym lub zryczałtowanym podatkiem, z wyjątkiem przychodów z najmu opodatkowanych tym podatkiem,
 - nie podlegały opodatkowaniu,**
 - na zasadach wynikających z ustawy o podatku tonażowym lub ustawy o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych,

- nie uzyskały dochodów podlegających opodatkowaniu według skali podatkowej, z tytułu zbycia udziałów i instrumentów finansowych lub przychodów zwolnionych z podatku (ulga dla młodych; ulga dla powracających z zagranicy), w łącznej wysokości przekraczającej 3089 zł, z wyjątkiem renty rodzinnej.

Przy ustalaniu prawa do zwolnienia nie uwzględnia się dziecka, które w roku podatkowym, na podstawie orzeczenia sądu, zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych.

Aby skorzystać ze zwolnienia musisz złożyć pracodawcy **oświadczenie o spełnieniu warunków jej stosowania**.

4.3. Zwolnienie dla pracujących emerytów

Jeżeli jesteś w wieku emerytalnym, ale nadal pracujesz to możesz skorzystać ze zwolnienia z opodatkowania przychodów do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty **85.528 zł**.

Zwolnieniu podlegają przychody otrzymane przez podatnika:

- po ukończeniu 60. roku życia w przypadku kobiety,
- po ukończeniu 65. roku życia w przypadku mężczyzny,

pod warunkiem, że **podatnik** podlega z tytułu uzyskania tych przychodów ubezpieczeniom społecznym oraz mimo nabycia uprawnienia, **nie otrzymuje**:

- emerytury lub renty rodzinnej,
- świadczeń pieniężnych otrzymywanych po zwolnieniu ze służby przez funkcjonariuszy służb mundurowych oraz żołnierzy;
- uposażenia przysługującego sędziemu w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego.

Aby skorzystać ze zwolnienia musisz złożyć pracodawcy **oświadczenie o spełnieniu warunków jej stosowania**.

Uwaga!

Gdy korzystasz z kilku zwolnień (PIT zero dla młodych, ulga na powrót, zwolnienie na 4 dzieci, zwolnienie dla emerytów) suma przychodów zwolnionych od podatku **nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty 85.528 zł**.

Składanie oświadczeń

Płatnik, który otrzyma oświadczenie zastosuje zwolnienie:

- najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymał oświadczenie,
- nie dłużej niż do upływu terminu wskazanego przez podatnika.

W każdym momencie możesz powiadomić pracodawcę o zmianie stanu faktycznego wynikającego z oświadczenia np. o utracie prawa do zwolnienia. W takim przypadku płatnik nie uwzględni zwolnienia najpóźniej od kolejnego miesiąca, w którym otrzymał powiadomienie.

W przypadku oświadczeń składanych w celu zastosowania nowych zwolnień od podatku w przepisach nie wskazano, że składa się je odrębnie dla każdego roku podatkowego. Płatnik, który otrzyma zwolnienie stosuje je nie dłużej niż do upływu terminu wskazanego przez podatnika. W przypadku ulgi na powrót zwolnienie będzie jednak można stosować przez okres nie dłuższy niż 4 kolejno po sobie następujące lata podatkowe.

Uwaga!

Powyższe oświadczenia składasz pod rygorem odpowiedzialności karnej.

5. Wspólne opodatkowanie z małżonkiem

W nowym roku, podobnie jak w latach poprzednich będziesz mógł złożyć pracodawcy **oświadczenie, że za dany rok zamierzasz opodatkować dochody łącznie z małżonkiem.**

Oświadczenie możesz złożyć, jeśli Twój małżonek nie uzyskuje żadnych dochodów, a w przypadku gdy Twoje przewidywane dochody przekroczą górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej, także w przypadku gdy Twój małżonek uzyskuje dochody, które nie przekroczą kwoty 120 000 zł.

Oświadczenie to upoważnia pracodawcę do zastosowania:

- 17 % stawki podatku za wszystkie miesiące roku podatkowego i są dodatkowo pomniejszane za każdy miesiąc o kwotę zmniejszającą podatek (425 zł) - w przypadku dochody pracownika nie przekroczą górnej granicy pierwszego przedziału skali podatkowej (120 000 zł), a małżonek nie uzyskuje żadnych dochodów;
- 17% stawki podatku za wszystkie miesiące roku podatkowego - gdy Twoje dochody przekroczą górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej, a małżonek nie uzyskuje żadnych dochodów lub dochody małżonka nie przekroczą pierwszego przedziału skali podatkowej (120 000 zł).

Od nowego roku nie będziesz mógł rozliczyć się jako osoba samotnie wychowująca dziecko - nie będziesz zatem składał oświadczenia w tej sprawie pracodawcy. Od 2022 r. dla osób samotnie wychowujących dzieci została przewidziana nowa ulga.

Podstawa prawna

- art. 21 ust. 1 pkt 148, pkt 152-154; art. 21 ust. 39 ust. 43-44; art. 22 ust. 2, ust. 9 pkt 1-3; art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. b, pkt 2a; art. 32 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1128) - stan prawny od 1.01.2022 r.